

ЦИЈЕНА:
за Црну Гору на годину 10 перп., на по год.
5 перп.; ван земље 15 франака у злату.

ЗА ЦРНУ ГОРУ БРОЈ 10 ПАРА
ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ БРОЈ 20 ПАРА

ЛИСТ ИЗЛАЗИ
УТОРНИКОМ И ПЕТКОМ

ВЈЕСНИК

АДРЕСА:
„Вјесник“ Цетиње, (Црна Гора)

ADRESSE:
„Vjesnik“ Cetinje (Monténégro)

РУКОПИСЕ ВАЉА СЛАТИ УРЕДНИШТВУ „ВЈЕСНИКА“
А ПРЕТИЛАТУ И ОГЛАСЕ АДМИНИСТРАЦИЈИ
ОГЛАСИ СЕ НАПЛАЋУЈУ ПО ПОГОДБИ

Пораз Аустријанаца код Биограда

НИШ, 19. јула. Аустријанци нијесу до данас испред Биограда и у његовој околини имали никаква успјеха. Ноћас су два аустријска пароброда, који су на више шлепова (мауна) вукли војску, почели исту да искрцавају на дунавској страни Биограда под заштитом топовске ватре са једног монитора и митраљешке са пароброда. Српска артиљерија отворила је ватру. Аустријанци су били погопљени, а монитори су се повукли испред српских топовских метака. У исто вријеме аустријски топови отворише паљбу на биоградску дунавску жељезничку станицу и пругу уз Дунав, али нијесу успјели ни да добаце до циља, тако да су Срби успјешно повукли све локомотиве и вагоне.

Озлојеђени поразом, Аустријанци топовима гађају Биоград с намером да га сале.

Ниш, 17. јула. Бесједа, којом је Њ. Кр. В. Насљедник отворио сједнице Нар. Скупштине гласи: Господо посланици, већ само мјесто гдје смо се скупчили, показује вам јасно да је неobiчно важан и тежак тренутак у коме се наша отаџбина налази. Нар. Скупштина само у очи рата и за вријеме рата држи своје сједнице ван пријестонице.

Из прокламације, коју сам већ објавио нашем драгом народу, ви сте, господо посланици, видјели да нам је Аустро-Угарска објавила рат. Из објављених нота аустро-угарске и српске владе могли сте видјети, зашто нам је рат објављен. Ви сте се, господо посланици, могли увјерити, да се с наше стране учинило све, колико достојанство Краљевине Србије, колико образ српски допушта да се рат избјегне.

Господо посланици, сви поступци моје Владе, сви државни акти Краљевине Србије до очигледности показују, колико је Србија далеко од тога била да ма кога узнемирава, ма коме и издалека и најмањи повод даје за сукоб, а још мање за рат, и факат, да смо распуштену Народну Скупштину морали позвати, и факат, да смо наређење избора за наступајућу периоду скупштинску морали обуставити, то потврђује.

Господо посланици, и ако смо ми далеко од тога зла били, ми се од тога зла морамо бранити, кад нам је с намјером и силом наметнуто. Зато сам по приједлогу моје Владе био принуђен, господо посланици, наредити мобилизацију целокупне војне снаге земаљске. Моја ће вам Влада предложити све моје мјере, које мобилизација војске собом повлачи и које су неопходно потребне за одбрану отаџбине. Ја сам увјерен, господо посланици, да ћете ви те мјере прихватити оном патриотском усрдношћу, којом су се прваци народни увијек у тешким часовима земље и народа одликовали, и Ја вам за то унапријед шаљем моју владалачку захвалност.

Господо посланици, искушење које је на нашу земљу наишло, велико је. Непријатељ, који на нас диже руку и рат нам објављује, већи је и бројем јачи, па ипак, господо посланици, ми ћемо храбро и јуначки напријед. Наша је ствар праведна; сви су беспристрасни фактори признали да је Србија била предустретљива и помирљива, а кад човјек брани праведну ствар, кад је неправедно нападнут у својој кући, кад се брани од понижења, срамоте и насиља, онда је његова снага два пута већа.

Господо посланици, ако сви знаци не варају, у овој наметнутој нам борби није у питању само Србија и само Српски Народ. Ту се бију велики крупни европски интереси. Србија у тој утакмици и интересима има своје одређено мјесто, које ће она до краја чувати и бранити мудро, достојанствено, одлучно. Она још данас са задовољством може констатовати да јој то признају и њени благородни и високи пријатељи.

Ја сам срећан, господо посланици, што вам могу с овог мјеста са особитим задовољством саопштити да велика Русија и њен племенити Владар Цар Никола са великим интересовањем и неobiчно топлом симпатијом прате овај сукоб између наше драге Србије и сусједне Монархије Аустро-Угарске. Руски Цар у свом племенитом старању за будућност Србије дао нам је и нарочито увјерења, да ће се у сваком случају бринути за судбину Србије.

Драго ми је што могу потврдити да наша праведна ствар наилази на не мање симпатије и потпоре у Француској и Енглеској. Србији су пријетили усамљеношћу, а само се очекивала прилика да се то оствари; за тај циљ употребио се и сарајевски атентат, али на срећу у томе се није успјело.

Србија је данас, господо посланици, у добром друштву; с њом су њени велики пријатељи и њени вјерни савезници.

А да се Ловћен и Авала рукују братски у одбрани Српства, то не треба ни да вам спомињем нарочито.

Желећи вам сретан рад и братску слогу, ја објављујем, господо посланици, да су сједнице ванреднога сазива Народне Скупштине отворене. **Александар** с. р. Предсј. Мин. Савјета Мин. Ин. Дјела **Н. Пашић**; Мин. Фин. **Др. Пачу**; Мин. Ун. Дјела **Ст. Протић**; Мин. Грађевина **Јовановић**; Мин. Просвете и Црк. Послова **Љ. Јовановић**; Мин. Правде **Марко Ђуричић**; Мин. Нар. Привреде **Др. В. Јанковић**; Мин. Војни пуков. **Душ. Стефановић**.

Париз, 18. јула. Француска штампа у данашњим бројевима напала је Аустрију још јаче и са индигнацијом, што и послје претјерано помирљивог одговора српске Владе не попушта. И такво држање Аустро-Угарске називају провокацијом и одговорност на исту јетко сваљују. Из Берлина јављају да је тамо стигла вијест о преласку аустријске војске у Србију, што је овдје изазвало велико узбуђење, и расположење за општи рат све је веће и само се чека на ријеч Русије.

Ниш, 17. јула од 6 часова. Јустрос започето бомбардовање настављено је без прекида. Биоград туку Аустријанци опсадним топовима да га поруше. Подијелени су на секције и руше варош противно принципима међународног права. Аустријанци без претходног позива на предају или повлачење убијају топовима жене и дјecu. Цивилизовани свијет мора осудити овакав изненадан напад на незаштитне, којима није претходно дат најмањи рок да се склоне као што се у таквим приликама већ мора чинити. Рушење се наставља. Руше саборну цркву, државне зграде и болнице.

Ниш, 18. јула. Ноћас пред поноћ Аустријанци су понова отворили артиљерску ватру, али овога пута је одговорила на напад српска артиљерија и непријатељска је артиљерија послје 10 до 15 меткова ућуткана. Непријатељска је палба била без цијелства.

Ниш, 17. јула. Синоћ у 12 часова вече добио смо из Биограда овај телеграфски извјештај: Напади на Биоград вршени су у 2, 3, 9 и 12 часова. Мисли се да су Аустријанци у 9 часова пуцали хаубицама, које нијесу добациле. Једна хаубица пала је на пристаниште и није се распрсла. У Биограду је ред, и све су власти како полицијске, тако и општинске на своме мјесту. Снабдјевање животним намирницама иде потезе, јер су многе пекарнице затворене, али је полиција упутила свијет да се раније снабдијева брашном. Приликом монтирања топова на градском бедуму погинуо је један наш артиљерац, један је тешко рањен, један је контузован. С аустријске стране при пуцњави у 9 часова једна је граната погодила болницу за умоболне и убила једног болеснога. У Биограду је остало свијета пет до шест хиљада душа, иначе се остали свијет на позив власти иселио. Возови се формирају у Реснику, гдје су све машине и возови одвучени. Свијет из Биограда пјешке и колима одлази до Ресника и ту улази у возове.

Један монитор прошао је вечерас покрај Смедерова, али је брзо отпловио даље не избацивши ни један метак, и ако су на њега припуцали наши палбом са смедеревског бедема.

Петроград, 16. јула 4 и 35 мин. по подне. У 2 часа по подне по иницијативи уједињених словенских удружења одслужено је у казанској катедрали бла-

годарење, на коме се молило за побједу словенског оружја. Црква је била дупке пуна, присуствовао је српски посланик Спалајковић са члановима српског посланства, многобројни представници словенских организација, мноштво војних лица и студената. Послије благодарења прото је одржао говор, који се односио на садашњи тренутак, па је по томе предао Спалајковићу копију иконе Св. Богородице Казанске, молећи га да је пошаље српској војсци. Спалајковић је смјеста предао слику српским официрима, који су се налазили у Саборној Цркви и који су били спремни да данас отпутују у отаџбину.

Српскога Министра при излазу из катедрале поздравила је огромна маса свијета приредивши му бурне овације, а два српска официра били су такође предмет бурних овација. Маса је послје благодарења отпочела грандиозне патриотске манифестације. У тој гомили било је неколико хиљада људи који су поглавито припадали интелигенцији и ишли су дуж Невског Проспекта пјевајући химну и кличући: Живјела Србија.

Петроград, 16. јула. Поводом огласа рата од стране Аустрије Србији, било је необично великих манифестација. Велика маса свијета пролазила је главним улицама носећи заставе са народним бојама и пјевајући наизмјенично српску и руску химну. Одушевљена свјетина непрестано је клицала: Живјела Србија! Живјела Француска! Пред српским посланством манифестовао је народ своје симпатије према српскоме народу, манифестанти су имали намјеру да праве демонстрацију пред аустријским посланством, али их је у томе спријечила полиција.

Париз, 16. јула. „Берлинер Тагблат“ има извјештај из Беча да на Балплацу изјављују, да ће сваки покушај за интервенцију сила у Бечу остати без успјеха. Српско-аустријски сукоб не може да се расправи мирним путем.

Ниш, 19. јула. Пашић је упутио циркуларни телеграм свијема дипломатским заступницима Србије на страни, да извјесте владе, код којих су акредитовани, да је саопштену нетачно званично саопштење из Беча, према којем Аустријанци Биоград тобоже не бомбардују. Пашић јавља, да од неколико дана Аустријанци Биоград са планом бомбардују. Порушене су многе државне и приватне зграде, па ни страна посланства нијесу поштеђена. Пало је доста људских жртава. Аустријска команда није саопштила Српској команди, да ће отпочети напад и бомбардовање Биограда, нити је претходно тражила предају вароши, нити допустила рок за уклањање небораца: жена и дјецe. Аустријска војска не поштује одредбе међународног права, противу чега Србија улаже протест пред цијелим просвјешћеним свијетом. Да је тако — јавља Пашић — потврдиће сви страни посланици у Србији (ови модерни Азијати, како их је са свијем правилно у нашој Скупштини назвао један посланик, били су надали дивљу грају кад смо ми бомбардовали утврђени Скадар, а они се, ето, не стиде да нападају неутврђени Биоград, у којем су остале само жене и дјецa. Достојни сљедбеници Хуна и Авара! Ур. «Вјесника»).

Беч, 18. јула (вијест бечких листова). Бечке и пештанске новине саопштиле су данас радосну вијест из Земуна, да је Биоград пао. Аустријска војска ушла је у Биоград, који је истакао бијеле заставе. (Ову важну вијест саопштили су аустријски листови, да би своју срамоту због пораза прикрили и подигли дух престрављенога народа у Бечу и Пешти. Ур. Вјесника).

Од уредништва. Да се међу читаоцима листа не би посумњало у потпуну истинитост телеграма, које саопштавамо, изјављујемо да сви телеграми у „Вјеснику“ долазе или од Српског Пресбира из Нишa, или од петроградског службеног „Вјесника“, или од бечког Корбира. Који год од телеграма не би потицао из та три службена извора, носиће у загради обиљежје другог извора. Јучерашње телеграме о општој мобилизацији у Русији, Аустрији и Нјемачкој добили смо од бечког Корбира.